

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Witold Franckiewicz (spr.)

Sędziowie: SSA Cezariusz Baćkowski

SSA Edward Stelmasik

po rozpoznaniu w sprawie **R. H.**

skargi wniesionej przez skazanego

na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym przed Prokuraturą Rejonową L. – Północ w L. na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.)

postanawia

oddalić skargę

UZASADNIENIE

I. Ustalenia dotyczące przebiegu postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową L. – Północ w L. we W. w sprawie 1 Ds. 1393/15/s, w której jednym z podejrzanych jest R. H..

1. Prokuratora Rejonowa L. – Północ w L. prowadzi postępowanie przygotowawcze przeciwko R. H., S. N. i P. P., podejrzanym o to, że:

W okresie od 7 września 2010 r. do 30 sierpnia 2012 r. w K. i we W., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wprowadzając w błąd, co do zamiaru pomocy w uzyskaniu kredytu konsolidacyjnego, podstępem doprowadzili P. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci prawa własności nieruchomości składającej się z działki gruntu oznaczonej geodezyjnie nr (...), obręb ewidencyjny A. B – tereny mieszkaniowe, obszaru 0,043 ha położonej w L. przy ul. (...) o łącznej wartości 1.200.000 zł, po zrealizowaniu w ramach uzgodnionego podziału ról następujących czynności:

- założeniu w dniu 7 września 2010 r. spółki (...).pl (...) sp. z o.o. w L.
- doprowadzeniu w dniu 3 listopada 2010 r. do objęcia przez P. B. 42.100 udziałów po 50 zł każdy w spółce (...).pl i pokryciu ich wkładem niepieniężnym (aportem) w postaci prawa własności ww nieruchomości
- uzyskaniu w dniu 7 listopada 2011 r. od P. B. pełnomocnictwa do zbycia udziałów w (...)
- dokonaniu sprzedaży w listopadzie 2011 r. S. N. (...) udziałów za kwotę 42100 zł w celu
- zbycia przez S. N. na podstawie umowy z dnia 30 sierpnia 2012 r. P. P. 42.100 udziałów w spółce (...).pl (...) sp. z o.o. za kwotę 2.105.000 zł co spowodowało utratę przez pokrzywdzonego udziałów w spółce, a tym samym prawa

własności nieruchomości bez jakiegokolwiek ekwiwalentu, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. zaś w stosunku do R. H. i S. N. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

W sprawie tej w dniu 31 sierpnia 2015 r. zostało wszczęte śledztwo (k. 17, t. I), które w wyniku sporu kompetencyjnego prowadzi Prokuratura Rejonowa L. – Północ, które z czasem stało się śledztwem nadzorowanym przez Prokuraturę Okręgową we Wrocławiu.

2. Czynności śledcze w tej sprawie, wiążące się z osobą podejrzanego przeprowadzono natychmiast po przesłuchaniu P. B., B. B. oraz J. B., Komisariat I Policji w L., 26 września 2015 r. wystąpił do Komendy Miejskiej Policji w Z. o przesłuchanie w charakterze świadka R. H. (k. 70 – 72, t. I). Czynność ta nie została wykonana ze względu na stan zdrowia R. H. (k. 99 – 102, t. I). W toku postępowania wyznaczano kolejne terminy przesłuchania, niemniej jednak R. H. w dalszym ciągu przedkładał zaświadczenia lekarskie (k. 109 – 104). W toku postępowania przesłuchano P. P., S. N. (k. 145-146, t. I).

3. W dniu 7 grudnia 2015 r. wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów R. H. (k. 148, t. I). Został on wezwany do stawiennictwa w KP I L. na dzień 17 grudnia 2015 r.. Podejrzanym odebrał wezwanie 23 grudnia 2015 r. W piśmie z 4 stycznia 2016 r. (data wpływu) poinformował, że wezwanie odebrał po terminie, jednocześnie wniósł o wskazanie na jaką okoliczność ma zostać przesłuchany (k. 173, t. I) Pismo analogicznej treści skierował do KP Z. 5 stycznia 2016 r. (k. 178, t. I) dopytując czy przeciwko niemu toczy się jakiegokolwiek postępowanie karne. W piśmie z 11 stycznia 2016 r R. H. został poinformowany, że w zakresie czynności procesowych powinien kontaktować się z funkcjonariuszem Policji (k. 213, t. II)

W dniu 13 stycznia 2016 r. wydano postanowienie o zmianie zarzutów (k. 182, t. I), z uwagi na uzyskanie informacji o wcześniejszych skazaniach R. H. oraz odpisów orzeczeń wydanych przeciw niemu (k. 168 – 169, 180, 190 - 199t. I, 208 – 209, t. II). W dniu 15 stycznia 2016 r. przesłano R. H. kopię postanowienia o przedstawieniu zarzutów (k. 204, t. II). W odpowiedzi na ww pismo R. H. poinformował, że zmienił miejsce zamieszkania, wskazując jako aktualny adres 1200 W. M. 15 (k. 218, t. II).

W dniu 25 stycznia 2016 r. R. H. wystąpił do Prokuratury Okręgowej w Lublinie o objęcie kontrolą postępowania prowadzonego przez Komisariat Policji w L. z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 272 k.k. (k. 229 – 234, t. II)

W dniu 2 lutego 2016 r. R. H. wystąpił z wnioskiem o zawieszenie postępowania przygotowawczego, które toczy się przeciwko niemu do czasu przejęcia postępowania przez Prokuraturę Rejonową we Wrocławiu (k. 238-241, t. II). Jednocześnie w dniu 2 lutego 2016 r. skierował do Rzecznika Praw Obywatelskich wniosek o interwencję w zakresie toczącego się przeciwko niemu postępowania (k. 289 – 290, t. II)

W dniu 8 lutego 2016 r. R. H. wystąpił z wnioskiem do Prokuratury Rejonowej w Lublinie o przeprowadzenie badania psychiatrycznego B. B. i zawiadomił o podejrzeniu nakłaniania przez nią do składania fałszywych zeznań (k. 242, t. II). Pismo dotyczące zbadania P. B. wpłynęło 9 lutego 2016 r. (k. 243, t. II). Natomiast w dniu 10 lutego 2016 r. R. H. wniósł o usunięcie karty karnej z akt z uwagi na jej nieuprawnione w jego ocenie uzyskanie (k. 244 – 245, t. II). W dniu 10 marca 2016 r. R. H. ponownie wniósł o zawieszenie postępowania karnego i przekazanie sprawy do W. (k. 335 – 337, t. II).

W dniu 2 kwietnia 2016 r. R. H. wystąpił do Prokuratury Rejonowej w Lublinie z wnioskiem o „wylimitowanie z obrotu” postanowienia w przedmiocie uzupełnienia zarzutów, które mu doręczono 26 stycznia 2016 r. (k. 235 – 236, t. II). W dniu 18 kwietnia 2016 r. Komisariat I Policji w L. wystąpił do KP w Z. o operacyjne ustalenie, czy R. H. przebywa pod adresem (...) /12 (k. 200a, t. I)

Komisariat Policji w Z. ustalił, że R. H. sporadycznie jest widywany w Z.. W mieszkaniu pod adresem, który wskażą jako do korespondencji przebywa jego konkubina, która nie udzieliła informacji gdzie jest podejrzany (k. 385, t. II).

Pismem z dnia 19 maja 2016 r. R. H. podkreślił, że w dalszym ciągu nie otrzymał postanowienia o przedstawieniu zarzutów (k. 542 – 548, t. III)

W dniu 6 czerwca 2016 r. wydano postanowienie w przedmiocie zmiany postanowienia o przedstawieniu zarzutów (k. 694 – 696, t. IV). 22 czerwca 2016 r. ustalono, że R. H. nie przebywa pod adresem w Z., częściej jest w K. ponieważ tam pracuje i studiuje (k. 697, t. IV). W dniu 28 czerwca w rozmowie telefonicznej uzyskano informacje od konkubiny podejrzanego, że będzie on w Z. 1 lipca 2016, dlatego też odstąpiono od przymusowego zatrzymania i doprowadzenia (k. 698, t. IV). Termin przesłuchania ustalono na 22 lipca 2016 r. (k. 699 – 701, t. IV). W dniu 20 lipca 2016 r. wydano postanowienie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu R. H. (k. 702 – 710, t. IV).

W dniu 27 lipca 2016 r. udano się pod adres w Z. niemniej D. F. poinformował, że R. H. przebywa nad polskim morzem (k. 711, t. IV). W piśmie z 2 sierpnia 2016 r. R. H. wniósł o przesyłanie pism po 19 sierpnia 2016 r. z uwagi na jego pobyt nad morzem (k. 757 – 759, t. IV). W między czasie R. H. kierował pisma o przeprowadzenie badań psychiatrycznych świadków, ale również podważał kompetencje osób prowadzących przeciwko niemu postępowanie (k. 761, t. IV). Prokurator Prokuratury Rejonowej oddalił wnioski dowodowe R. H. (k. 765 – 770, t. IV)

W dniu 29 sierpnia 2016 r. wydano postanowienie o zawieszeniu postępowania z uwagi na niemożność ustalenia miejsca pobytu R. H. (k. 790 – 793, t. IV). Orzeczenie to zaskarżył R. H. (k. 838 – 840, t. V). W tym samym dniu wydano zarządzenie o poszukiwaniu R. H. (k. 794 – 798, t. IV)

W piśmie z 15 września 2016 r. R. H. ustosunkował się do stawianego mu zarzutu, kwestionując jego zasadność oraz kwalifikację prawną (k. 836, t. V). Wezwano R. H. do stawienia 4 października 2016 r. (k. 724, t. V). Podejrzanemu nie stawiał się (k. 725, t. V).

Komisariat Policji w Z. ustalił, że R. H. nie przebywa w Z.. Kuzyn jego konkubiny wskazał, że nie wie gdzie się znajduje, zdaniem konkubiny jest na terenie W. (k. 830, t. V). O toczącym się postępowaniu skarżącym poinformował wnioskując o nadzór m.in. Ministerstwo Sprawiedliwości, Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratury, Rzecznika Praw Obywatelskich, Przewodniczących Wydziałów Sądów Rejonowych (k. 1142, VI).

II. Przedstawienie skargi obrońcy podejrzanego R. H. na przewlekłość postępowania przygotowawczego w/w sprawie 1 Ds. 1393/15/s

1. Na wstępie zauważyć należy, iż w związku z postanowieniem zarzutów popełnienia przestępstwa podejrzanemu R. H. mimo nie przesłuchania i braku stawienia się na liczne terminy wyznaczane w celu odebrania wyjaśnień nad wyraz aktywnie koresponduje z organami ścigania. Pisemnie ustosunkowuje się do każdego postanowienia dotyczącego jego osoby i wpływającego na jego status w postępowaniu przygotowawczym. Doskonale orientuje się w stadium postępowania, a zatem wbrew twierdzeniom wysuwany w skardze, wie o co i w jakim celu organy ścigania go poszukują.

2. Podejrzanemu wniósł w dniu 13 października 2016 r. skargę na tok prowadzonego śledztwa, wnosząc o (zacytowano w dosłownym brzmieniu):

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania

2. zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej

3. zabezpieczenie akt sprawy w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową L.-Północ w L. sygn. akt 1 Ds. 1393/15/s

3. Przed podaniem argumentów uzasadniających powyższe stanowisko, przedstawić należy powody, dla których uznał Sąd Apelacyjny, iż jest właściwym do rozpoznania przedmiotowej skargi. Zważyć należy, iż przepis art. 4 p. 5 ustawy z 2004 r. o skardze stanowi, że w sytuacji, gdy skarga dotyczy przewlekłości postępowania przygotowawczego, właściwym do jej rozpoznania jest sąd przełożony nad sądem, który byłby rzeczowo właściwy do rozpoznania sprawy.

Gdyby wobec tego uwzględniać jedynie treść zarzutu, postawionego dotychczas R. H., wówczas wydaje się być oczywistym, iż właściwym do rozpoznania przedmiotowej skargi byłby Sąd Okręgowy w Lublinie, ponieważ sprawę prowadzi Prokuratura Rejonowa L. - Północ. Być może u podstaw stanowiska prokuratora legło także przekonanie, iż właściwość rzeczowa Sądu Okręgowego we Wrocławiu do rozpoznania sprawy będzie oparta na przesłance z art. 32 § 1 pkt 1 kpk. W konsekwencji Sąd Apelacyjny przyjął do rozpoznania przesłaną skargę.

4. Przedmiotową skargę uznano w stopniu oczywistym za niezasadną podobnie jak i zawarte w niej wnioski. Prezentując taki pogląd nie traci Sąd Apelacyjny z pola widzenia faktu, że postępowanie przygotowawcze prowadzone w sprawie 1 Ds. 1393/15/s w stosunku do R. H. trwa ponad rok i w dalszym ciągu nie został on przesłuchany. Przedstawiona na wstępie sekwencja zdarzeń procesowych nie pozwala uznać przewlekłości postępowania prowadzonego w związku z licznymi wnioskami R. H. inicjującymi postępowania kontrolne, nadzorcze, incydentalne. To przekonanie warunkowało rozważenie tych wszystkich kryteriów oceny wystąpienia przewlekłości postępowania, które formuje art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania. Wprawdzie Prokurator Prokuratury Rejonowej mógł wcześniej rozważyć przymusowe doprowadzenie podejrzanego w celu jego przesłuchania. Niemniej R. H. pisemnie kilkukrotnie informował o woli dobrowolnego stawiennictwa, co uzasadniało na tamtą chwilę odstąpienie od zastosowania środków przymusu. Nie sposób oczekiwać od organów postępowania przygotowawczego by stosowały środki przymusu skoro strona postępowania potwierdza i deklaruje stawiennictwo. Jednakże aktualna ocena całokształtu czynności procesowych podejmowanych przez R. H. pozwala oceniać jego deklaracje współpracy wyłącznie jako iluzoryczne. Z tych też względów, wprawdzie dostrzegając (z przyczyn wyżej podanych) pewną opieszałość Prokuratury Rejonowej L. - Północ w zakresie przesłuchania podejrzanego, nie można jeszcze jednoznacznie uznać, by rzeczywiście doszło do przewlekłości toczącego się postępowania. Dlatego w tym postępowaniu nie ma przewlekłości spowodowanej „zawinioną” beczynnością organów postępowania. Tym bardziej jest to wniosek słuszny w sytuacji, gdy się zważy zarówno na to, że z wyjątkiem nieprzesłuchania R. H., które stanowi wynik jego zachowania, pozostałe czynności w sprawie są podejmowane niezwłocznie. Fakt, że czynności z udziałem skarżącego nie zostały przeprowadzone wynika wyłącznie z wielości wniosków R. H. składanych w toku trwania sprawy. Skarga na przewlekłość postępowania nie mogła zatem znaleźć akceptacji Sądu Apelacyjnego.

Na marginesie zauważyć należy, iż w przekonaniu Sądu Apelacyjnego można było przymusowo doprowadzić R. H. już wcześniej i równocześnie poszukiwać dowodów wspierających tezę o jego sprawstwie. Zwłoka w wykonaniu tego jednostkowego dowodu nie wyczerpuje jednak znamion przewlekłości postępowania przygotowawczego w rozumieniu art. 2 ustawy z 2004 r. o skardze na przewlekłość. Nie bez znaczenia przy ocenie skargi była i ta okoliczność, że przedmiotowy stan nie wywołał żadnych ujemnych konsekwencji w sytuacji życiowej skarżącego R. H.. W skardze okoliczności takich, bowiem nie przedstawiono.

5. Bezzasadny okazał się także wniosek skarżącego o zabezpieczenie akt 1 Ds. 1393/15/s albowiem rozpoznanie skargi odbywa się na ich podstawie i po dokonaniu ich analizy, albowiem to właśnie zapoznanie się z pismami skarżącego, ich treścią, ilością i zakresem przedmiotowym Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku jak na wstępie.

W konsekwencji skargę powyższą, jako niezasadną, Sąd Apelacyjny oddalił.

SSA Edward Stelmasik SSA Witold Franckiewicz SSA Cezariusz Baćkowski